

Heydər Əliyev 1970-1980-ci illərdə - Azərbaycanın inkişaf etdiyi bir dövrdə yeni yaşayış əraziləri ilə böyükən Bakı şəhərinin sərnişin-nəqliyyat sistemində problemlərin həll olunmasında ən doğru yolu metropolitenin inkişaf etdirilməsində görürdü.

"Metropoliten bütün nəqliyyat vasitələri içərisində ən gözəl nəqliyyat növiidür. Naya görə? Birinci, sərnişinləri mənzil başına çox yüksək sürətla çatdırır. İkinci, təhlükəsizlik tamamilə təmin olunur. Üçüncüüsü və ən əsası, metropoliten kütləvi nəqliyyat vasitəsidir, hər bir insanın istifadə etmək imkanı olan nəqliyyat vasitəsidir", - deyən ulu öndər Heydər Əliyevin sayəsində həmin illərdə Bakı Metropoliteninin tikintisində başlanan böyük canlanma da bunu təsdiq edir. 1970-ci ildə "Ulduz", 1972-ci ildə "Məşədi Əzizbəyov" ("Koroğlu"), "Avrora" (Qara Qarayev), "Neftçilər", 1976-ci ildə "Nizami" metro stansiyalarının tikintisi və açılışı Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Xüsusən dünyanın sənət, memarlıq incilərindən sayılan "Nizami" metro stansiyası Ulu Öndərin bu sahədə əvəzsiz xidmətlərinin nəticəsi olmuşdur.

ULU ÖNDƏRİMİZİN SƏHİYYƏ SİSTEMİNİN İNKİŞAFINDAKI MÜHÜM XİDMƏTLƏRİ

1960-ci illərin sonlarından başlayaraq Azərbaycan əsl inkişaf və tərəqqi dövrünü qədəm qoydu. Həmin dövrlərdə SSRİ tərkibində olan Azərbaycana o qədər də yaxşı münasibət olmadığı açıq-aşkar görünürdü. Demək olar ki, digər respublikalardan fərqli olaraq, Azərbaycanda irimiqyaslı layihələrin həyata keçirilməsi nadir hallarda baş verirdi. Ancaq Heydər Əliyevin respublikamıza rəhbər seçilməsindən sonra baş verən əhəmiyyətli dəyişikliklər nati-cəsində bu haqsızlıqlara son qoyuldu.

Bütün sahələrdə irimiqyaslı layihelərə start verildi. Saysız-hesabsız zavod, fabrik, təhsil, mədəniyyət, sehiyyə və s. müəssisələrinin tikintisine başlandı. Əhalinin maddi rəfah hali yaxşılaşdı. Mehəm həmin dövrlərdən başlayaraq əhalinin mənzil təminatının yaxşılaşması üçün yüzlərlə hündürmərtəbəli binə inşa olundu. Müasir fərdi evlərin tikintisi geniş vüsət aldı. Bütün bunlara yanaşı, ölkəmizdə savadlı kadrların yetişməsi üçün ulu öndərin gərgin əməyini xüsusilə vurğulamaq lazımdır. Gənclərin dövlət hesabına bir sıra xarici ölkələrdə nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil alması üçün tam münbit şərait yaradıldı. Xarici ölkələrdə oxuyaraq yüksək savadı yiyələnən gənc mütxəssislər Vətənə qayıdaq əmək fəaliyyətinə başlıdı. Heydər Əliyev respublikamıza rəhbərlik etdiyi zamanlarda xarici ölkələrin təbəb mütəxəssislerinin diqqətini ölkəmizə cəlb etmiş, yerli həkimlərlə onlar arasında əlaqə yaratmışdır. Həmin dövrlərdə bir sıra beynəlxalq simpoziumlar, konfranslar Bakıda keçirilmişdir. Azərbaycan Tibb Universitetində hərbi təbəb fakültəsinin yaranması da ulu öndərin təşəbbüsü ilə baş tutmuşdur.

Respublikada qurulan təbəb ocaqları Almaniya, İsviçrə və başqa inkişaf etmiş ölkələrdən getirilmiş təbəb avadanlıqları ilə təchiz olunmuşdur.

Ümummilli liderin bütün sahələrdə göstərdiyi sonsuz diqqət və qayğıdan sehiyyə sistemi də kifayət qədər bəhrələndi. Milli se-

hiyyənin inkişafı əhalinin sağlam həyat tərzi keçirməsi üçün Bakı şəhəri, eləcə də respublikanın digər bölgələrində müasir standartlara cavab veren təbəb müəssisələrinin tikintisi şüretlə davam etdirildi. Qabiliyyətli həkimlərin yetişdirilməsi üçün respublikada fealiyyət göstəren Tibb Universiteti və təbəb texnikumlarının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi məqsədilə lazımi tədbirlər görüldü. Bir sıra elmi-tədqiqat institutlarının yaradılması bu sahənin daha da təkmilləşdirilməsinə töhfələr verdi.

Azərbaycan sehiyyəsinin keyfiyyət baxımından inkişaf etdirilməsi üçün sözsüz ki, ulu öndər ömür-gün yoldaşı, akademik təbəb sahəsində kifayət qədər yüksək savada malik olan Zərifə xanım Əliyeva ilə məslehətəşirdi. Zərifə xanım Əliyeva o dövrlərdə təbəb sahəsində mövcud olan bəzi problemləri tədqiq edir, düzgün qərarlar çıxarırdı.

Cəmiyyətin bütün sahələrində olduğu kimi, sehiyyə sisteminde də durğunluqdan xilas olunması üçün düşünülmüş addımlar atıldı. 1970-1980-ci illərdə uşaq poliklinikalarının sayı artırıldı.

Elmi-Tədqiqat Oftalmologiya və Elmi-Tədqiqat Onkologiya institutları üçün yeni, bütün müasir zəruri tibbi avadanlıqlarla təchiz olunmuş binalar tikilib istifadəyə verildi. Ali təhsilli həkimlər və orta tibb işçiləri çatışmazlıqlarını aradan qaldırılması üçün Heydər Əliyevin tapşırığı ilə Tibb İnstitutunda və digər təbəb məktəblərində tələbə qəbulunun sayı artırıldı. Bunlara yanaşı, gənc həkimlərin elmi-tədqiqat işlərini davam etdirmələri üçün tam münbit şərait yaradıldı. Sonralar həmin alimlərin potensialından səmərəli istifadə olundu.

Ulu öndər deyirdi: "Səhiyyə bizim üçün, hər bir cəmiyyət və dövlət üçün çox lazımlı, həyati bütün sahələrini ehət edən sahədir. Onun üçün zəruri tədbirlər görülüb və gələcəkdə də görüləcəkdir". Heydər Əliyevin sehiyyə sahəsində başladığı işlər 80-ci illərin əvvəllərində onun Moskvada yüksək

vəzifəyə təyin olunmasından sonra bir qədər ləngidi. Lakin Azərbaycan öz müstəqilliyini ikinci dəfə bərpa etdiğindən sonra xalqın israrı xahişi ilə ümummilli liderin yenidən hakimiyətə gəlmişindən sonra ölkədə bütün sahələrde, o cümlədən sehiyyədə süretli inkişaf dövrüne qədəm qoyuldu. Aparılan genişmiqyaslı layihələr təbəb sektorunda köklü dəyişikliklərə rəvac verdi.

Bu gün ümummilli liderin layiqli davamçısı, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə dinamik sosial-iqtisadi inkişaf sehiyyədə görülen işlərin sürətini əhəmiyyətli dərəcədə artırır.

Bir neçə rayonda, o cümlədən Tovuzda yeni xəstəxanalar tikilib istifadəyə verilmişdir. Eyni zamanda Tovuz Hemodializ və Diaqnostika Mərkəzi inşa olunaraq xalqın istifadəsinə verilmişdir. Bu təbəb müəssisəsində tovuzlular yanaşı, bölgə əhalisi də bəhrələnir. Mərkəzin ümumi sahəsi 6 min kvadratmetrdir. Burada 20 hemodializ aparıcı qurulmuşdur. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanda böyük çatışmazlıqlıdan eziyyət çəken xəstələr dövlət vəsaiti hesabına müalicə alır, dərman preparatları ilə tə-

min olunurlar.

Adıçəkilən təbəb ocağı bölgə əhalisinin böyük çatışmazlığı ilə bağlı Bakı şəhərinə və başqa yerlərə getməsinin qarşısını almışdır ki, bu da xəstəlikdən eziyyət çəken insanların sonsuz sevincinə səbəb olmuşdur.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan sehiyyəsi özünün ən yüksək inkişaf dövrünü yaşıyır. Ölkədə icbari tibbi siğortanın tətbiqi sehiyyə sisteminde köklü dəyişikliklərə rəvac vermiş, əhalinin məmənənləşinə səbəb olmuşdur. Sehiyyə işçilərinin maddi rəfahının yaxşılaşması, əhaliyə göstərilən təbəb xidmətin səviyyəsinin yüksələməsi təmin olunmuşdur.

Prezident İlham Əliyev ulu öndərin bu sahədə fealiyyətini uğurla davam və inkişaf etdirir. Vacib sahələrdən olan sehiyyə sistemi daim dövlət başçısının diqqət və qayğısı ilə əhatə olunmuşdur və milli sehiyyəmizin dövründə standartlarına uyğunlaşması üçün misilsiz işlər görülür. Təbəb kadrların işə qəbulunda tam şəffaf şərait yaradılmışdır.

Paşa MURADOV,
Tovuz MRX Publik Hüquqi Şəxsin direktoru.